

Een Arbeidspact voor Oostende

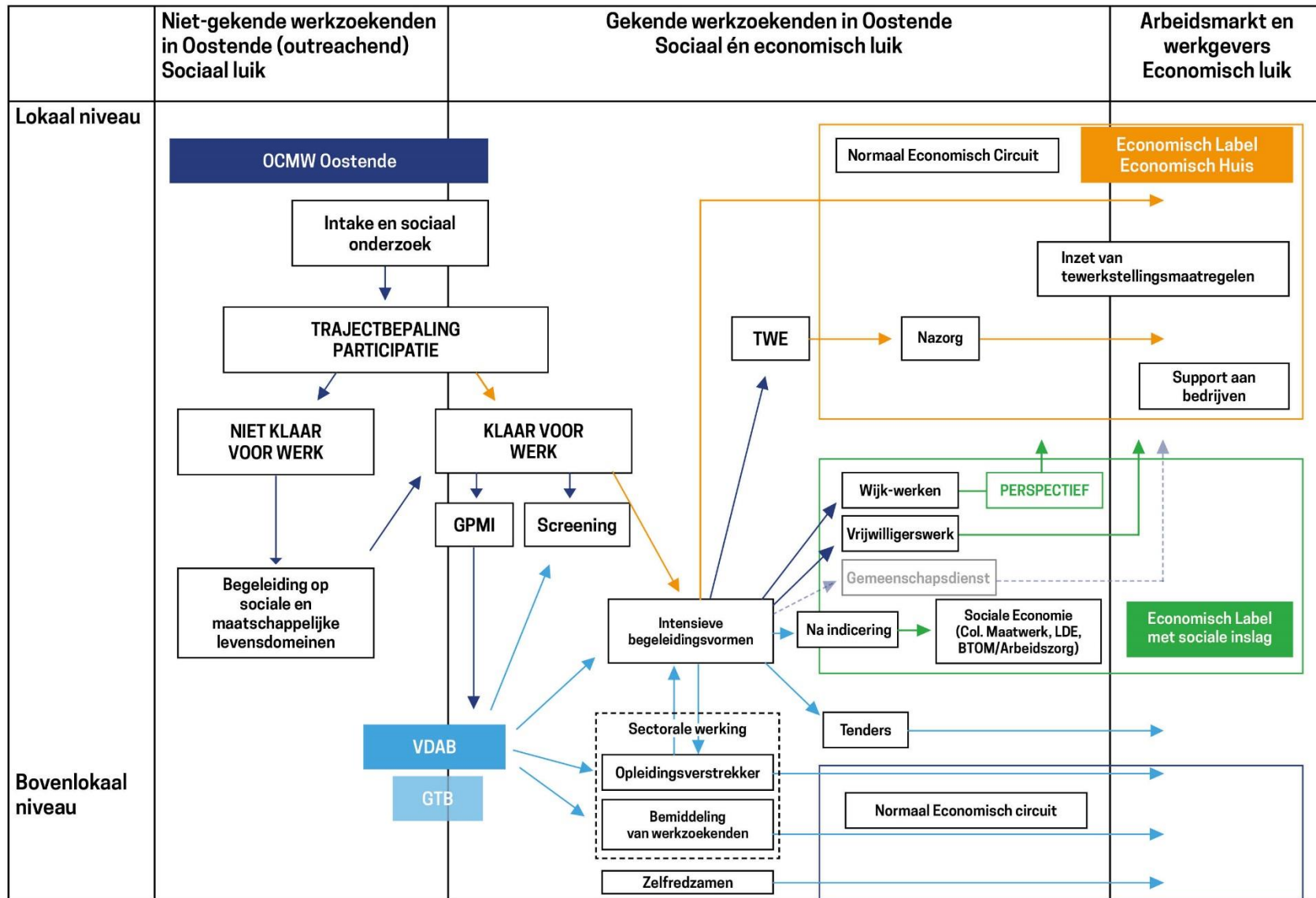
Oostende kent een aantal moeilijke uitdagingen: de kansarmoede bij kinderen piekt boven de dertig procent, de kleuterparticipatie is bij de laagste van het land en er zijn meer dan 3000 werklozen, terwijl er meer dan 1000 openstaande vacatures niet ingevuld geraken. Het Bestuursakkoord “Allemaal Oostendenaar” van 2019-2024 erkent dat een duurzame tewerkstelling een belangrijke schakel is. Oostende wordt geen diverse stad, Oostende ‘is’ een diverse stad. Als we het samenleven willen bevorderen, is een veel actiever beleid nodig. We bouwen aan een Oostende voor iedereen. Een aantal kernpartners zullen de krachten maximaal bundelen om het hoofd te bieden aan de tewerkstellingsproblematieken en dit voor élke Oostendenaar.

Het huidig pact is een instrument waarbij de volgende kernpartners: VDAB, Stad Oostende/OCMW Oostende, projectvereniging Perspectief en de EVA Economisch Huis Oostende vzw de krijtlijnen van hun samenwerking en concrete acties voor de komende jaren uiteen zetten. Als bijlage zijn een aantal cijfers en feiten terug te vinden die aantonen waarom extra acties in Oostende meer dan noodzakelijk zijn. Het is geen exhaustief document, maar eerder een leidraad en eerste aanzet naar de projecten waar in de komende jaren naartoe wordt gestreefd. Bovendien is het Arbeidspact compatibel met het armoedebeleidsplan van de Stad Oostende.

1. Samen staan we sterk: eenzelfde doelstelling met eenzelfde benadering

Een gedragen visie tussen de kernpartners is essentieel om de komende jaren op een gestructureerde en éénsluitende wijze aan case-management te doen. Hoewel niemand fluctuaties op de arbeidsmarkt compleet in de hand heeft, kunnen de partners wel alles in het werk stellen om, voor werkzoekenden en niet-beroepsactieven, zo optimaal mogelijk ondersteuning te bieden richting een duurzame tewerkstelling. Daarbij is het essentieel dat de werkzoekende onmiddellijk in het juiste traject en bij de juiste begeleider terecht komt en dat deze hulp open kan staan voor iedereen die ze nodig heeft.

1.1 Schematische weergave

1.2 Ontwikkeling van een eerstelijnsbijstand “werk” binnen de organen van de Stad

Om een eerstelijnsbijstand goed te kunnen uitwerken, is het van belang dat alle partners naar waarde worden geschat en dat hun afzonderlijke sterkte duidelijk is. We trachten dit schematisch weer te geven in bovenstaande figuur.

Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) staat open voor elke Oostendenaar die hulp wenst. In eerste instantie zal het OCMW een sociaal onderzoek instellen om vast te stellen of iemand in aanmerking komt om een leefloon of maatschappelijke dienstverlening te ontvangen. Eenmaal toegekend, is het van belang dat deze persoon geholpen wordt op verschillende sociale en maatschappelijke levensdomeinen. Tegelijkertijd dient er ook direct een pad uitgestippeld te worden richting het levensdomein werk. Gelet op het gegeven dat het Economisch Huis Oostende het stadsinstrument bij uitstek is gericht op werk en tewerkstelling, alsook de nodige kennis en insteek daar ter plaatse aanwezig is, en het OCMW bij de intake en opstart alvorens de voorlegging aan het comité een dossier dient samen te stellen, eventueel met het oog op GPMI zo voorkomend, kan zij verwachten langs de ‘trajectbepaler participatie’ te gaan. Het is dan wel de bedoeling dat afdoende rekening wordt gehouden met het advies van de trajectbepaler en dat dit vervolgens ook na onverwijld opstart, nauw opgevolgd wordt.

Het OCMW is de instantie bij uitstek die mensen terug op maatschappelijk en sociaal vlak op de rails kan brengen mocht iemand nog niet klaar zijn om stappen te zetten richting werk. Toch kan ook in dit geval een begeleiding al van toepassing zijn om later effectieve stappen in het domein werk te kunnen zetten.

Éénmaal de ‘trajectbepaler participatie’ bepaald heeft dat iemand stappen richting werk kan zetten, is het essentieel dat alle partners de neuzen in dezelfde richting hebben. Duidelijke afspraken in het GPMI (Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie) alsook een onmiddellijke screening door de gespecialiseerde competentieafdeling van de VDAB moet ervoor zorgen dat we maximaal inzetten op de aanwezige competenties bij de werkzoekende en hier duidelijk over zijn naar iedereen. Zo kunnen we deze persoon verder intensief begeleiden en bijsturen waar nodig.

De VDAB heeft een bovenlokale regierol en is een essentiële partner op stedelijk niveau in het aanpakken van de problematiek op tewerkstellingsvlak. De VDAB heeft een instroom van leefloongerechtigden via het OCMW door de inschrijvingsplicht die voor de meeste leefloongerechtigden geldt. Daarnaast heeft de VDAB een goed zicht op de gehele groep van de niet-werkende werkzoekenden (NWWZ), zowel de uitkeringsgerechtigde werkzoekenden als de vrij ingeschrevenen. Samen met partners als GTB en de tenderpartners biedt VDAB intensieve begeleiding aan voor werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit gebeurt binnen het team intensieve dienstverlening van de VDAB met bemiddelaars gespecialiseerd in werkzoekenden met medische en mentale problematiek, anderstaligen, werkzoekenden in armoede, NEET-jongeren, langdurig werkzoekenden, enz...

De sectorale teams van de VDAB met bemiddelaars gespecialiseerd volgens beroepencluster, bemiddelen niet-kwetsbare werkzoekenden naar werk al of niet via een competentieversterkende opleiding. Werkzoekenden die opgevolgd worden door een sectoraal team hebben een minder intensieve begeleiding nodig. Heel wat werkzoekenden zijn ook zelfredzaam, d.w.z. dat ze zelf de weg vinden naar de arbeidsmarkt met ondersteuning van de digitale tools die de VDAB aanreikt op haar website.

De VDAB is ook toeleider van werkzoekenden voor de tewerkstellingscel van het Economisch Huis. In het kader van het wijk-werken is er een nauwe samenwerking van de VDAB met de projectvereniging

Perspectief. Tenderpartners, al of niet gericht op specifieke doelgroepen, zijn onderaannemers van de VDAB. De toeleiding verloopt via de VDAB.

Het Economisch Huis heeft een unieke brugfunctie tussen werkgevers en werkzoekenden. Reeds enkele jaren staan ze mee in voor de activering van werkzoekenden door de inzet van een multidisciplinair team dat zich richt op onder andere attitudetraining, sollicitatietraining en taalkundige ontwikkeling.

Éénmaal de 'trajectbepaler participatie' beslist heeft dat iemand die ingestroomd is via het OCMW een intensieve vorm van begeleiding nodig heeft richting werk zijn er tal van mogelijke pistes en dient er een zeer nauwe samenwerking te zijn tussen de VDAB enerzijds en de lokale diensten (OCMW, EHO, Perspectief) anderzijds. Idealiter kan een werkzoekende terecht binnen het Normaal Economisch Circuit (NEC) mits wat ondersteuning op vlak van solliciteren, taal, attitude... of gebruik maken van bepaalde tewerkstellingsmaatregelen zoals IBO. Daarnaast zijn er mensen die nood hebben aan inzet van activeringsmaatregelen (TWE (enkel voor leefloongerechtigden), wijk-werken, vrijwilligerswerk) alvorens stappen naar het NEC te kunnen zetten.

De projectvereniging Perspectief werd door de Stad belast met de regierol inzake sociale economie en heeft een goede kennis van alle activeringsmaatregelen die momenteel bestaan. De projectvereniging Perspectief kent een nauwe samenwerking met het Economisch Huis. De projectvereniging Perspectief zal mee aan de tafel zitten bij de 'trajectbepaling participatie' indien het noodzakelijk is om profielen richting de economie met een sociale inslag juist te oriënteren.

Er bestaan heel wat Bijzondere Tewerkstellingsondersteunende Maatregelen (BTOM's), zoals bijvoorbeeld het recht op maatwerk, arbeidspostaanpassingen,... Een specifieke BTOM is de VOP (Vlaamse ondersteuningspremie), bedoeld om werknemers en werkzoekenden met een arbeidsbeperking te kunnen (blijven) tewerkstellen in het NEC (Normaal Economisch Circuit). Werkzoekenden kunnen terecht in de sociale economie ofwel via een automatisch recht, ofwel na indicering. De sociale economie omvat ten eerste het collectief maatwerk. Dit zijn de maatwerkbedrijven en de bedrijven die een maatwerkafdeling hebben. Ten tweede kan men op heden terecht in de LDE (Lokale Diensten Economie). Daar kan men maximaal 5 jaar in terecht met als uiteindelijk doel om in het Normaal Economisch Circuit te werken. Arbeidszorg is een laatste mogelijkheid om mensen alsnog te activeren, zij het richting niet-betaalde arbeid.

Om bovenstaande samenwerkingsvormen te verwezenlijken, dienen alle partners het eens te zijn met eenzelfde resultaatgerichte basishouding en klantgerichtheid ten opzichte van de toekomstige werkplek en is er, naast het installeren van het schema onder 1.1, nood aan volgende acties:

Actie 1: Het Economisch Huis stelt zich ter beschikking en vaardigt een 'trajectbepaler participatie' af die de eerstelijnsbijstand zal doen van elke Oostendse werkzoekende die instroomt via het OCMW of die met een spontane hulpvraag zich komt aanmelden.

- Deze zal openstaan voor iedereen en wordt georganiseerd binnen de werking van het Economisch Huis;
- Binnen het OCMW wordt afdoende rekening gehouden met het advies van de trajectbepaler participatie;
- Na opstart wordt een traject nauw opgevolgd.

Actie 2: Betrokkenheid van het lokaal bestuur bij projecten van de VDAB die impact hebben op Oostende en de regio.

Actie 3: Verdere uitlijning met de VDAB welke acties richting intensieve begeleiding worden genomen vanuit de VDAB en welke werkzoekenden door de stedelijke diensten verder worden opgevolgd voor de werkzoekenden die instromen bij de VDAB via het OCMW.

Actie 4: De uitwisseling van informatie tussen stedelijke diensten verder optimaliseren alsook met de VDAB waarbij de focus ligt op het belang van de werkzoekende en het maatschappelijk doel. Een -voor zover de privacy wetgeving het toelaat- gelijkwaardige inzage in MLB (Mijn Loopbaan) en het registratiesysteem van het OCMW Oostende voor alle onderschrijvers van dit werkpact om een adequate trajectbepaling te kunnen doen alsook te kunnen opvolgen, kan hier toe bijdragen.

Actie 5: Waken over een correcte en consequente toepassing van het sanctioneringsbeleid door de VDAB en het OCMW, zoals in de resp. wetgeving vastgelegd.

2. Samen pakken we de mismatch aan

De uiteindelijke betrachting van iedereen dient erop gericht te zijn tot een oplossing te komen van de mismatch tussen vraag en aanbod om zoveel mogelijk mensen duurzaam aan het werk te krijgen. Zoals gesteld zijn er thans meer dan 3.000 werkzoekenden, maar zijn er ook meer dan 1.000 openstaande vacatures. Daarnaast is er nood aan bijkomende plaatsen sociale economie die geschikt zijn voor werkzoekenden met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. Hierbij gaat het in eerste instantie over arbeidszorgplaatsen. Bij maatwerkbedrijven en LDE-plaatsen stellen we vast dat er wel een aanbod is maar de functie-inhouden te hoog gegrepen zijn voor de beschikbare werkzoekenden die geïndiceerd zijn. De TWE als tewerkstelling ondersteunende maatregel willen we maximaal inzetten voor deze werkzoekenden die het nodig hebben.

Actie 6: Er komt per kwartaal een kernpartneroverleg tussen de Stad Oostende, OCMW Oostende, Perspectief, Het Economisch Huis en de VDAB waarbij volgende zaken aan bod kunnen komen

- Huidige stand van zaken van de werkloosheid en tewerkstellingsmogelijkheden in Oostende;
- Beslissen op welke doelgroepen wordt ingezet bij eventuele Vlaamse of Europese oproepen en wie het promoterschap op zich neemt;
- Knelpunten oplossen binnen de samenwerking met de verschillende partners;
- Extra doelgroepgerichte inspanningen organiseren voor de Oostendse werkzoekenden vanuit de VDAB;
- Actief zoeken naar bestending van bestaande projecten met bovenlokale middelen;

Actie 7: Het Economisch Huis zorgt voor een permanente datamonitoring van de belangrijkste indicatoren van werkloosheid en werkgelegenheid op stedelijk niveau.

Actie 8: Het Economisch Huis onderneemt actie om de burgers nauwer te betrekken bij het ondernemingsleven en vice versa, zij onderneemt jaarlijks minstens één promotionele activiteit en één sensibiliserende actie gericht op het stimuleren van mensen naar activatie en/of participatie toe enerzijds en het verkorten van de afstand tussen bedrijf en burger/werkzoekende anderzijds.

Actie 9: Alle partners moeten bestaande en nieuwe bedrijven sensibiliseren om hun vacatures kenbaar te maken bij de VDAB alsook het nut onderschrijven om dit te doen. Bovendien moeten alle partners bedrijven warm maken om hun vacatures open te stellen voor tewerkstellingsmaatregelen. Onbekend is immers onbemand.

Actie 10: Alle partners zetten in op een klantgerichte houding en een hoge tevredenheid ten opzichte van de bedrijven.

Actie 11: Het Economisch Huis staat garant dat elk nieuw bedrijf dat we aantrekken op de hoogte gebracht wordt dat er een pool van inzetbare werkzoekenden aanwezig is in Oostende.

Actie 12: Het Economisch Huis zorgt voor de afstemming tussen tewerkstelling en arbeidsmarkt en andere Europese dossiers in samenwerking met de Cel Strategische Coördinatie (cfr. Upcycle Your Waste, Blue Act...)

Actie 13: Ook binnen de economie met een sociale inslag moeten er meer acties op het terrein gebeuren die door projectvereniging Perspectief zullen worden aangestuurd.

Actie 14: De Stad neemt zijn voortrekkersrol inzake sociale economie op en zorgt mee voor een actieve promotie hieromtrent. We zetten op stedelijk niveau actief in op indicering om zo meer mensen aan het werk te krijgen. We creëren samen acties om arbeidszorg in praktijk te brengen. We onderschrijven de missie van de projectvereniging Perspectief en ondersteunen de verschillende werkvormen in dit verband ; maatwerk, arbeidszorg, e.d.m....

Actie 15: Inzetten op flankerende maatregelen voor maatwerkbedrijven en/of maatwerkafdelingen binnen bedrijven om mensen met problematieken meer kansen te geven op de arbeidsmarkt.

Actie 16: Optimaal inzetten van activeringsinstrumenten (TWE & wijk-werken) in kader van doorstroom naar het Normaal Economisch Circuit. We streven steeds naar de duurzame en zo kort mogelijke weg naar werk.

Actie 17: Het OCMW zal na de advisering van de 'trajectbepaler participatie' consequent de werkzoekenden inschrijven in de VDAB met als doelstelling een beter zicht te krijgen op de gehele populatie van werkzoekenden.

Actie 18: Het OCMW en Perspectief zullen meer inzetten op begeleiding op de werkvloer tijdens activeringstrajecten (TWE en wijk-werken).

Actie 19: Het OCMW zorgt mee voor de coördinatie van de organisaties die op outreachende wijze de niet-beroepsactieve bevolking willen activeren.

Actie 20: Alle partners zetten meer in op outreachende acties om werkzoekenden en niet-beroepsactieven te activeren. We decentraliseren naar meer lokale en mobiele teams en maken gebruik van eigen communicatiemiddelen om doelstellingen te behalen.

3. Samen zetten we in op talenten

Daarnaast is het niet enkel van belang mensen aan duurzaam werk te helpen, maar ze ook dit werk te doen behouden. Daarbij is het overigens niet onbelangrijk om op lange termijn te denken en reeds in te zetten op de ontwikkeling en/of het versterken van talenten alvorens men op de arbeidsmarkt terecht komt.

Vaak begint een probleem immers veel vroeger dan wanneer men de leeftijd heeft om op de arbeidsmarkt terecht te komen. Het laten geloven in, en doen ontwikkelen van, talenten kan het één en ander proberen te voorkomen. Elke partner van dit pact kan acties ondernemen om daarop in te zetten. Het bekomen van dynamische, productieve, ondernemingsgezinde en creatieve persoonlijkheden is een troef voor de toekomst.

Actie 21: Organisatie van korte, maatgerichte (eventueel sectorale) technische screenings door de VDAB van alle nieuwkomers op de arbeidsmarkt, voor zover aangewezen en zinvol, met als doel

sneller te kunnen doorverwijzen naar een gepaste opleiding of naar bedrijven en meer talent te erkennen.

Actie 22: Inzetten op meer specifieke -waar mogelijk VDAB erkende- interne bedrijfsopleidingen (Academies binnen bedrijven) om zo mensen aan het werk te krijgen waarbij intensieve en flexibele opleidingstrajecten met jobgarantie de sleutel zijn. Dit in functie van meer talent naar bedrijven te laten doorstromen alsook meer nieuwe werkkrachten naar de Oostendse bedrijven te halen.

Actie 23: Inzetten op verdere cohesie tussen de scholen en het bedrijfsleven door duaal leren te promoten binnen de bedrijven, alsook bedrijven meer in scholen te brengen met als betrachting jongeren te inspireren en te stimuleren. We willen de ondernemerszin van leerlingen verder aanwakkeren.

Actie 24: Ontwikkeling van een talentenatelier om in het algemeen elke Oostendse jongere, en in het bijzonder jongeren met grotere afstand naar de arbeidsmarkt of dewelke nog onder de radar zitten (NEET), te stimuleren en te activeren richting economische bijdrage in welke vorm dan ook (ESF-dossier sinds juni 2019 ingediend).

Actie 25: Het Economisch Huis zal werkgevers actief informeren over eventuele oproepen in kader van levenslang leren en bijscholing van personeel. We willen hen zo warm maken om meer in te zetten op de talenten binnen hun onderneming.

Actie 26: Ondersteuning van projecten die jongeren en leerlingen toeleiden in eerste instantie naar technische richtingen in de scholen met als uiteindelijk doel een betere invulling te hebben van de vele technische knelpuntberoepen op de arbeidsmarkt. Bijkomend willen we ook jongeren kennis laten maken en warm maken voor de blauwe economie.

4. Samen maken we werk werkbaar

De volgende acties worden ondernomen om werk werkbaar te maken en/of te houden.

Actie 27: Het Economisch Huis en Perspectief zullen meehelpen met de nood om innovatieve en flexibele vormen van kinderopvang uit te denken om mensen sneller te kunnen toeleiden naar werk of hen een job te kunnen laten behouden.

Actie 28: Het Economisch Huis staat in voor ondersteuning van Oostendse werkzoekenden in het behalen van het rijbewijs B, door ondersteuning in theorielessen en ondersteuning tijdens het praktijkgedeelte door het openstellen van de rij simulator. Het behalen van het rijbewijs moet steeds gezien worden in het ruimer kader van werk vinden of behouden.

Actie 29: Het Economisch Huis zal inzetten op zichtbaarheid van mobiliteitsmogelijkheden voor werkzoekenden in Oostende (Proeftuin in Plassendale lopende en verder uitbreiding naar heel Oostende) en mee helpen denken over het beter bereikbaar maken van de ondernemersparken.

Actie 30: Het Economisch Huis zal bedrijven stimuleren om mee te stappen in de ontwikkeling van elementen die de balans voor werknemers tussen werk en privé kwalitatiever en productiever kunnen maken. Zo zal het Economisch Huis bedrijven stimuleren om hun werknemers aan sport te laten doen, om mee in te zetten op milieuvriendelijke voertuigen alsook meer inzetten om werk zichtbaar te maken door onder meer de ontwikkeling van outdoor werkstations.

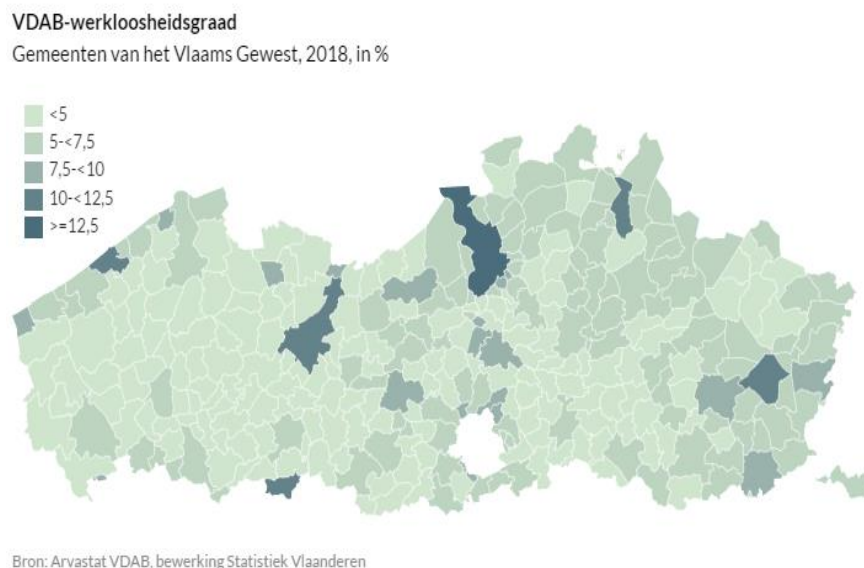
Bijlage 1: Feiten en cijfers

A. Werkloosheid in Oostende

Traditioneel is Oostende een stad met een hoge werkloosheid. Deze situatie zien we in de meeste kustgemeenten die hoger scoren dan de gemeenten uit het hinterland, alsook in de Vlaamse centrumsteden. Oostende heeft de specificiteit van zowel een kuststad als een centrumstad te zijn. Onderstaande tabel bevestigt de hoge werkloosheidsgraad en toont procentueel het werkloosheidscijfer van Oostende, Vlaanderen en de centrumsteden in 2000, 2006, 2012, 2014, 2016 en 2018 (Arvastat, VDAB).¹

	2000	2006	2012	2014	2016	2018
Oostende	10.7	11.2	11.2	12.95	12.1	10.8
Vlaanderen	6.4	7.7	6.9	7.90	7.5	6.4
Centrumsteden	9.6	11.4	10.7	12.03	11.84	10.9

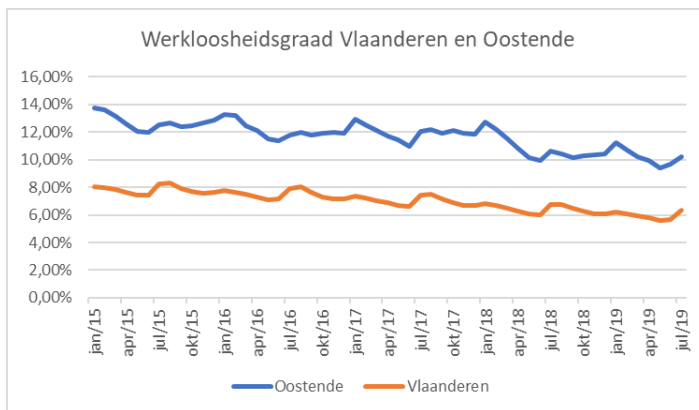
Uit een studie van Steunpunt Werk (2018) stellen we vast dat er een grote lokale verscheidenheid schuilt op vlak van werkloosheidsgraad. De figuur hieronder illustreert dat er in Vlaanderen 6 steden zijn die kampen met een zeer hoge werkloosheidsgraad. Oostende is er één van, met een gemiddelde werkloosheidsgraad van 10,8% in 2018.

De grafieken hieronder geven duidelijker de seizoensgebonden fluctuaties in de werkloosheidsgraad weer in Oostende, dit in tegenstelling tot het Vlaamse gemiddelde wat eerder egaal is gedurende het jaar.

¹ De werkloosheidsgraad kan worden berekend als het aandeel niet-werkende werkzoekenden in de beroepsbevolking.

Ook in de provincie West-Vlaanderen zijn er zeer grote verschillen waar te nemen. Er is globaal gezien een zeer krappe arbeidsmarkt met gemiddeld 4,2 niet werkende werkzoekenden per openstaande vacature. In tegenstelling tot de andere grote West-Vlaamse centrumsteden (Roeselare, Brugge en Kortrijk) kent Oostende meer werkzoekenden per openstaande vacature. Dit bevestigt dat het in Oostende niet zozeer gaat over een tekort aan werkzoekenden maar dat er belangrijke mismatches zijn tussen de lokale vraag naar arbeidskrachten en de plaatselijke gekende werkzoekende bevolking.

Bij de start van de legislatuur, januari 2019, zijn er in Oostende 3328 niet-werkende werkzoekenden geregistreerd. De niet-werkende werkzoekenden omvatten vier categorieën (Arvastat, VDAB):

- 1) De werkzoekenden met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA): 2222
- 2) De werkzoekenden in wachttijd (BIT): 115
- 3) Vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden: 391
- 4) Andere: 600

De vrije werkzoekenden groeperen de herintreders, de werknemers in vooropzeg die tijdens de opzeg niet moeten werken en de migranten die niet in aanmerking komen voor een werkloosheidsuitkering of leefloon. De groep 'andere' verzamelt de werkzoekenden ten laste van het OCMW (460), werkzoekenden die erkend zijn door federale overheidsdienst voor sociale zekerheid (7), werkzoekenden in deeltijds onderwijs (118) en de werkzoekenden uitgesloten van uitkeringen (15).

Als we de samenstelling van de groep werkzoekenden -cijfers zijn steeds op basis van jaargemiddelde 2018- in Oostende verder onderzoeken, zijn er een aantal vaststellingen te maken.

89,7% van de Oostendse werkzoekenden behoort tot de kansengroepen. In het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid zijn 4 kansengroepen gedefinieerd: personen van een allochtone origine, kortgeschoolden, personen met een arbeidshandicap (535 werkzoekenden gemiddeld in 2018 in Oostende) en Ouderen (55-plussers).

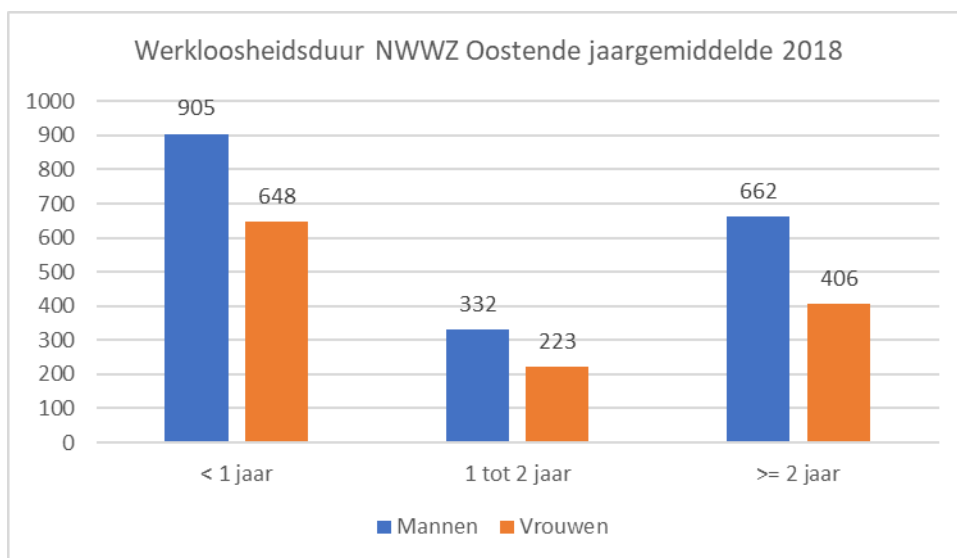
We merken dat het aantal autochtone werkzoekenden sinds 2000 stabiel blijft en de laatste jaren daalt. De groep allochtone werkzoekenden daarentegen stijgt fors en stabiliseert zich de laatste jaren. Volgende tabel geeft de absolute cijfers weer per origine.

	2000	2006	2012	2014	2016	2017	2018
Autochtonen	2633	2789	2405	2693	2495	2357	2113
Allochtonen	281	418	826	1039	1040	1125	1063
Totaal	2913	3207	3231	3731	3535	3481	3176

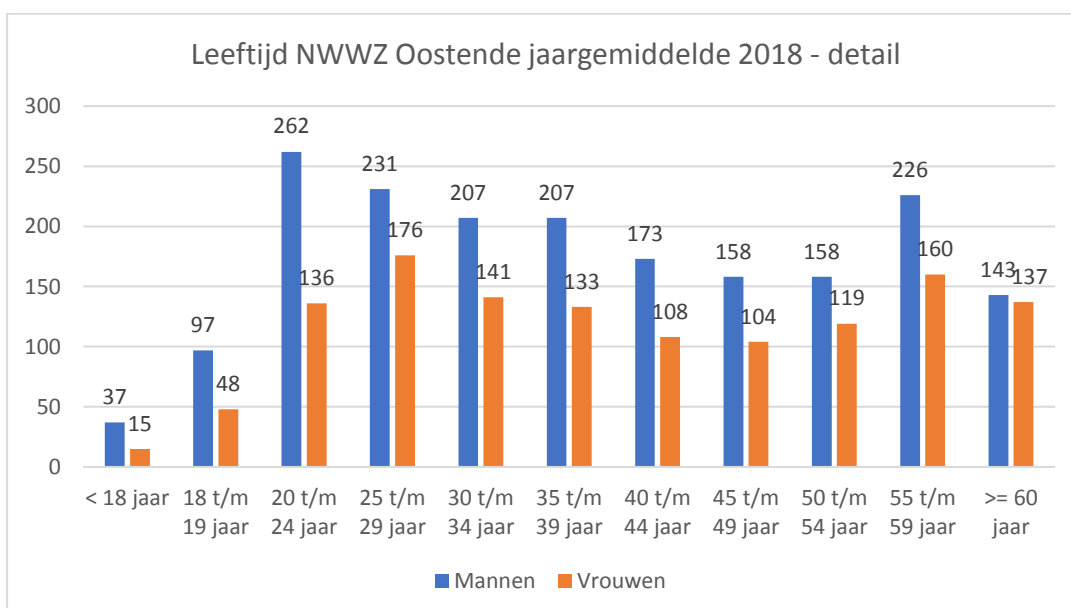
We constateren dat het aandeel allochtonen in de Oostendse werkloosheid in 2000 erg laag was (9,6% tegenover 13,5% in Vlaanderen). In 2008 was dit nog zo, maar minder uitgesproken (17,6% tegenover 20,7% in Vlaanderen). De cijfers van 2018 wijzen erop dat de situatie omgekeerd is (33,5% in Oostende tegenover 28,3% in Vlaanderen).

Bovendien merken we uit de cijfers van Arvastat dat meer dan 20% van de Oostendse werkzoekenden kampen met een taalachterstand Nederlands waarvan het merendeels werkzoekenden zijn met een migratieachtergrond. Dit blijft een hallucinant hoog cijfer waar we aandacht voor moeten hebben.

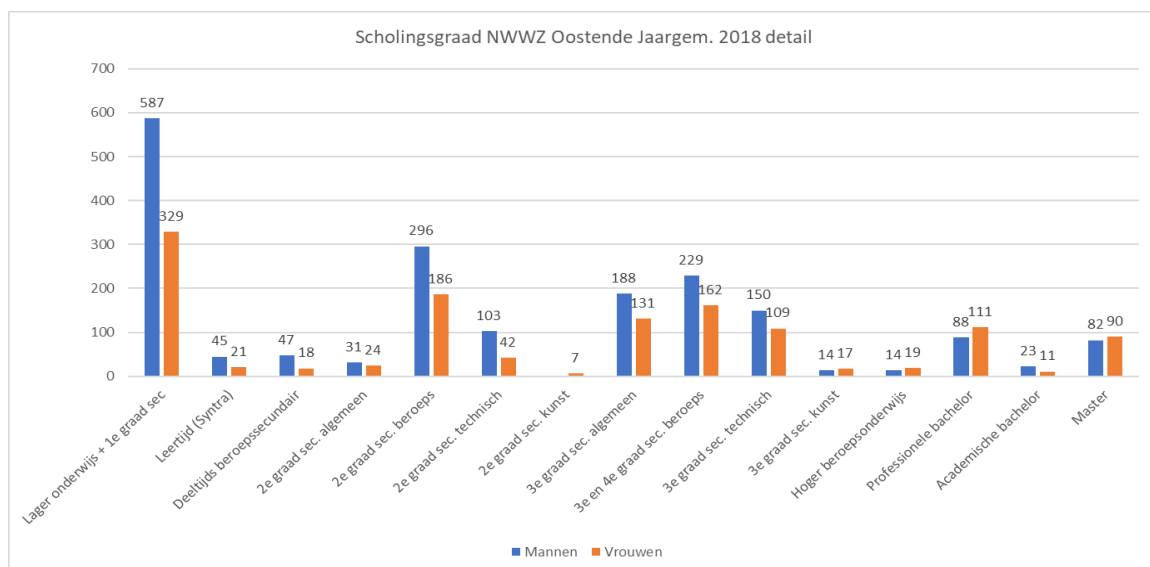
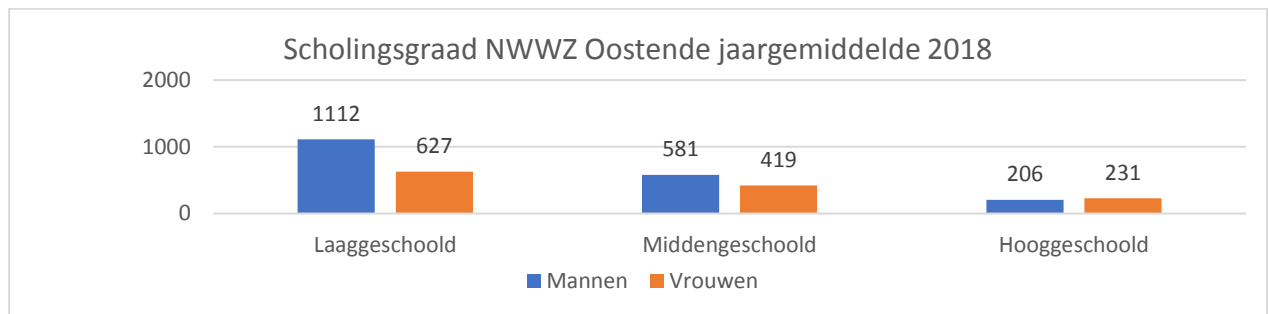
Een tweede vaststelling is dat de zeer langdurige werkloosheid groeit. 33,6% van de niet-werkende werkzoekenden is langer dan 2 jaar werkzoekende. 48,9% is minder dan een jaar werkzoekend.

694 werkzoekenden zijn jonger dan 25 jaar, 1916 behoren tot de leeftijdscategorie van 25 tot en met 54 jaar. Maar liefst 666 niet werkende werkzoekenden zijn ouder dan 55 jaar.

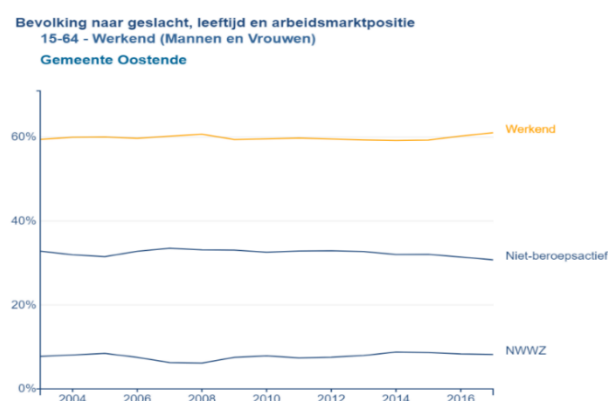

Daarnaast stellen we vast uit de cijfers van Arvastat dat 54,7% van de werkzoekenden in Oostende laaggeschoold is.

B. De niet-beroepsactieve bevolking

De totale bevolking in Oostende bedraagt 71450 inwoners en bestaat uit alle personen die in een referentieperiode in Oostende wonen. We kunnen deze verder opdelen in socio-economische posities. Hierbij maken we een onderscheid tussen de niet-beroepsactieve bevolking en de beroepsbevolking. De beroepsbevolking bestaat uit diegene die aan het werk zijn (werkenden) en zij die beschikbaar zijn voor een job en actief op zoek zijn naar werk (niet-werkende werkzoekenden).

Bron: VDA3 Dienst Monitoring en Steunpunt Werk <https://arvastat.vdab.be>

Gemeente Oostende															
15-64 Mannen Arbeidsmarktpositie	Ratio														
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Werkend	66,60%	66,70%	66,40%	65,40%	65,70%	65,70%	63,80%	63,60%	63,70%	62,80%	62,30%	62,20%	62,20%	62,80%	63,40%
NWWZ	7,90%	8,30%	8,90%	7,80%	6,60%	6,70%	8,50%	9,00%	8,30%	8,60%	9,20%	10,20%	10,00%	9,70%	9,50%
Niet-beroepsactief	25,50%	25,00%	24,80%	26,80%	27,70%	27,60%	27,70%	27,40%	28,00%	28,50%	28,50%	27,60%	27,80%	27,50%	27,10%

Bron: VDAB Dienst Monitoring en Steunpunt Werk <https://arvastat.vdab.be>

Gemeente Oostende															
15-64 Vrouwen Arbeidsmarktpositie	Ratio														
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Werkend	52,20%	53,00%	53,50%	53,90%	54,60%	55,60%	55,00%	55,50%	55,70%	56,10%	56,30%	56,10%	56,20%	57,60%	58,50%
NWWZ	7,60%	7,90%	8,00%	7,20%	6,00%	5,60%	6,50%	6,70%	6,50%	6,40%	6,70%	7,20%	7,20%	6,90%	6,90%
Niet-beroepsactief	40,30%	39,10%	38,40%	38,90%	39,50%	38,80%	38,60%	37,80%	37,80%	37,40%	37,10%	36,70%	36,50%	35,60%	34,70%

Bron: VDAB Dienst Monitoring en Steunpunt Werk <https://arvastat.vdab.be>

Gemeente Oostende							
15-64 Mannen en Vrouwen Arbeidsmarktpositie	2017			2016			% vorig jaar Ratio
	Aantal	Bevolking	Ratio	Aantal	Bevolking	Ratio	
Werkend	25.860	42.374	61,00%	25.531	42.373	60,30%	0,8
NWWZ	3.481	42.374	8,20%	3.533	42.373	8,30%	-0,1
Niet-beroepsactief	13.034	42.374	30,80%	13.309	42.373	31,40%	-0,6

De werkzaamheidsgraad kan worden berekend als het aandeel werkenden in de bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar). Hieronder een vergelijking van de werkzaamheidsgraad in het Vlaams gewest en Oostende anno 2017.

Werkzaamheidsgraad	Oostende	Vlaams gewest
15-64 jaar	61%	68,2%
20-64 jaar	65%	73,5%

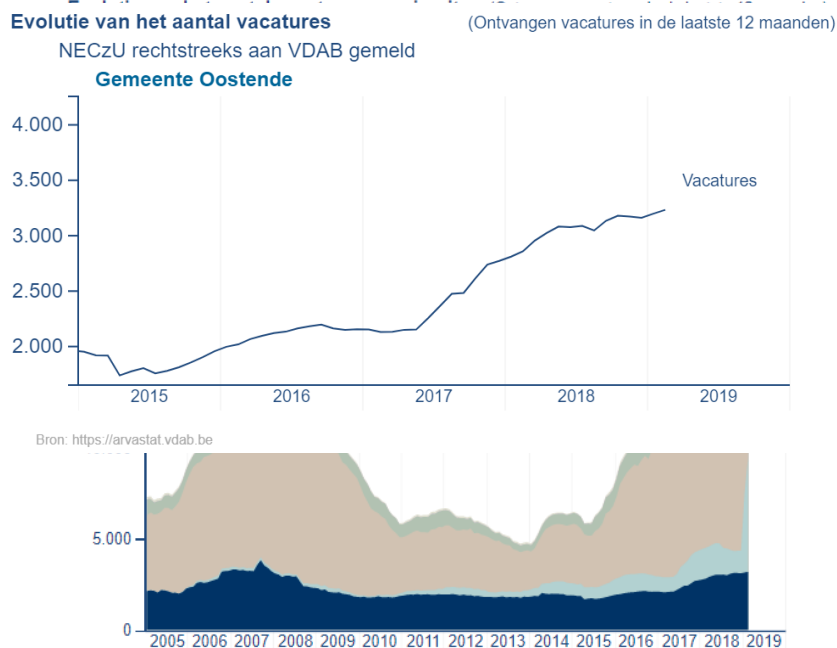
C. Werkgelegenheid

In de tabel hieronder wordt de jobratio in Oostende weergegeven. Dit duidt op het aantal jobs per 100 inwoners op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) (laatste beschikbare cijfers dateren van 2016). In Oostende worden er daarbij 34027 jobs gemeten terwijl er 42373 inwoners op arbeidsleeftijd zijn. Er zijn met andere woorden 80,3 jobs beschikbaar per 100 inwoners. Ten opzichte van de gemiddelde jobratio van de 13 centrumsteden, met name 95,4 jobs per 100 inwoners, scoort Oostende hier eerder laag. De verklaring is hier deels te vinden in het feit dat Oostende geen grote administraties heeft alsook op onderwijsvlak weinig mogelijkheden heeft.

Jaar	Oostende				WVL	VL	CS*
	Totaal aantal jobs	Δ%	Inwoners op arbeidsleeftijd	Ratio	Ratio	Ratio	Ratio
2006	32.416	-	42.732	75,9	70,2	65,4	94,9
2007	33.091	2,1%	42.818	77,3	71,1	66,3	95,7
2008	33.357	0,8%	42.769	78,0	72,0	67,1	96,4
2009	32.748	-1,8%	42.645	76,8	71,5	66,8	95,3
2010	32.663	-0,3%	42.755	76,4	71,9	67,1	95,2
2011	32.834	0,5%	42.932	76,5	72,5	67,4	94,7
2012	33.215	1,2%	42.805	77,6	72,8	67,7	94,5
2013	33.304	0,3%	42.628	78,1	72,7	67,6	94,5
2014	33.709	1,2%	42.517	79,3	73,2	68,1	95,2
2015	33.521	-0,6%	42.400	79,1	73,9	68,7	95,8
2016	34.027	1,5%	42.373	80,3	75,0	69,6	95,4

*gemiddelde jobratio van de 13 centrumsteden gewogen met aantal inwoners op arbeidsleeftijd (15-64)

Op vandaag (augustus 2019) staan er bij de VDAB meer dan 1300 vacatures geregistreerd die vacant zijn in Oostende. Dit zullen er steeds meer worden gezien we rekening moeten houden met een hoge uitstroom van werkenden in de bedrijven wegens de vergrijzing van de bevolking. Toch moeten we hier voorzichtig omspringen met voorspellingen. De toename van de migratie of juist het beperken ervan, is een evolutie die moeilijk te voorspellen valt en waar bovendien de stedelijke overheden nauwelijks impact op hebben.

Bovendien is het ook belangrijk rekening te houden met de beroepen waar heel wat vacatures vacant zijn.

Gemeente Oostende
Indeling naar Beroepsgroep
NECzU rechtstreeks aan VDAB gemeld

 Ontvangen vacatures
feb 2019

 Ontvangen vacatures
maa 2018 - feb 2019

Alle beroepsgroepen
257
3.233
Administratieve beroepen
[Bank- en verzekeringsexperten](#)

-

3

[Gespecialiseerde administratief medewerkers](#)

9

128

[Algemeen administratief medewerkers](#)

5

121

[Leidinggevend](#)

4

39

Bouwberoepen
[Architecten en meetkundigen](#)

-

11

[Bouwwerkers en -technici](#)

6

109

[Machinisten en kraanmannen](#)

-

5

Communicatie- en kennisberoepen
[Bedrijfsadviseurs](#)

3

13

[Informatici en ICT-medewerkers](#)

3

68

[Specialisten kennisbeheer en communicatie](#)

1

10

[Onderzoekers en experten studiedienst](#)

2

13

[Controleurs en inspecteurs](#)

-

-

Dienstverlenende beroepen
[Adviesverleners aan particulieren](#)

3

28

[Socio-cultureel werkers](#)

3

19

[Persoonlijke dienstverleners](#)

1

27

[Schoonmaak- en onderhoudspersoneel](#)

43

428

[Ordehandhavers en reddingswerkers](#)

-

10

Horeca-, handels- en verkooppersoneel
[Horecapersoneel](#)

28

485

[Verkopers](#)

29

395

[Vertegenwoordigers](#)

1

105

Industriële beroepen en ambachten
[Technisch leidinggevend](#)

2

41

[Industriële technici](#)

-

17

[Tekenaars en vormgevers](#)

-

10

[Bewerkers van voeding](#)

1

12

[Textielarbeiders](#)

1

10

[Confectie- en lederwerkers](#)

-

5

[Drukkers](#)

2

5

[Houtbewerkers](#)

-

-

[Metaalproductiearbeiders](#)

-

-

[Metaalbewerkers](#)

4

22

[Mecaniciens van voertuigen](#)

-

12

[Elektriciens en elektromecaniciens](#)

2

7

[Operatoren chemie en kunststoffen](#)

11

56

[Precisietechniekers](#)

1

2

[Diverse productiemedewerkers](#)

6

120

[Ambachtslui](#)

-

-

Land-, tuin- en bosbouw- en visserijberoepen
[Land-, tuin- en bosbouwers en vissers](#)

-

4

Medische, paramedische en verzorgende beroepen
[Medici](#)

-

7

[Paramedici en laboranten](#)

7

62

[Verpleegkundigen en verzorgenden](#)

26

217

Pedagogische beroepen
[Onderwijzend en leidinggevend pers. in scholen](#)

13

198

[Instructie-, opleidings- en vormingspersoneel](#)

1

21

[Opvoeders](#)

3

48

Transport- en logistieke beroepen		
Transport- en logistiek personeel	2	31
Goederenbehandelaars	3	94
Chauffeurs	4	54
Werknemers spoor-, water-, luchttransport	-	4
Vrijtijds- en artistieke beroepen		
Mediapersoneel	-	-
Artiesten, kunstenaars en culturele beroepen	-	3
Medewerkers bij toerisme, vrije tijd en sport	-	19
Onbekend		
Onbekend	27 ■	135 ■

Bron: Arvastat

Uit bovenstaande cijfers kan men afleiden dat de bedrijven/ KMO's voornamelijk op zoek zijn naar schoonmaak- en onderhoudspersoneel, horecapersoneel, verkopers, verpleegkundigen en onderwijzend personeel. Het aantal productiemedewerkers die men in Oostende zoekt is eerder miniem te noemen in vergelijking met andere Vlaamse steden.

D. Sociale economie

Het is zonder meer duidelijk dat in een situatie waarbij een groot aandeel van de werkzoekenden tot de kansengroepen behoort, we in de toekomst ook moeten trachten deze niet-beroepsactieven te activeren. In dit kader wordt ook de sociale economie belangrijk als potentiële werkgever.

We kunnen echter niet om de vaststelling heen dat het aanbod in de sociale economie laag is, in vergelijking tot andere regio's met minder werkzoekenden die tot de kansengroepen behoren:

Collectief maatwerk regio Oostende

- De Oesterbank (Oostende) → 389 doelgroepmedewerkers
- De Duinenwacht → 44 doelgroepmedewerkers
- Kringwinkel Kust → 21 doelgroepmedewerkers

Lokale Diensten Economie

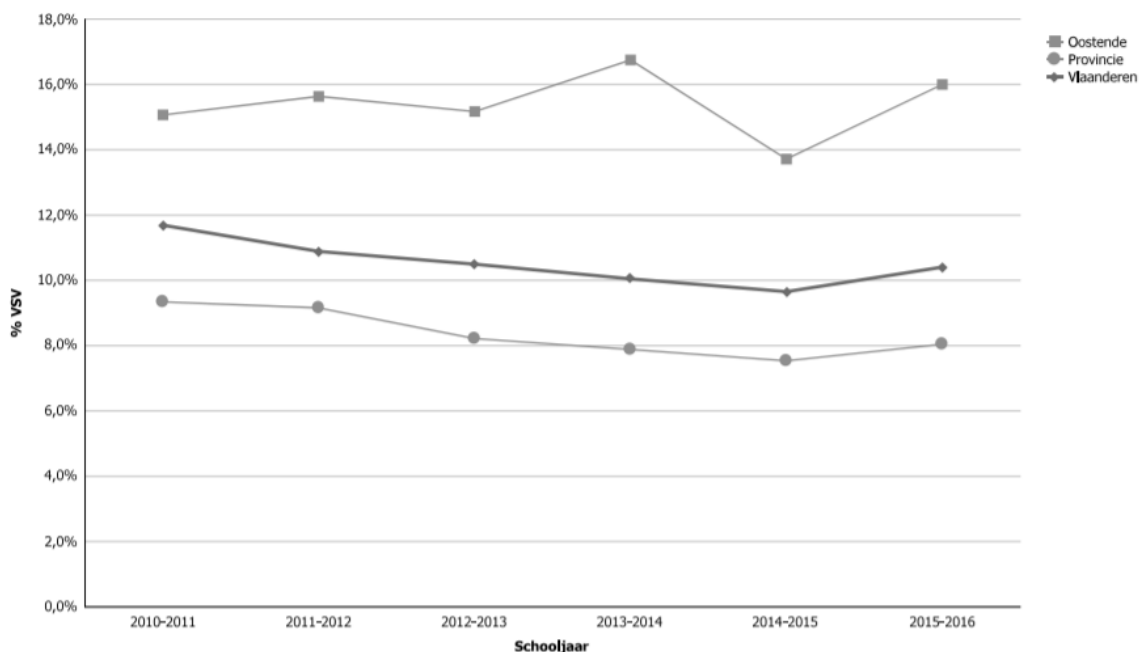
- LDE (29)
- LDE Groep Intro (3 FTE)
- LDE Stad/OCMW Oostende (18FTE)

E. Schoolverlaters

Uit onderstaande cijfers blijkt dat Oostende slecht scoort op vlak van vroegtijdig schoolverlaten. In schooljaar 2015-2016 was er maar liefst 16% van de jongeren die vroegtijdig de schoolbanken heeft verlaten. Dit heeft tal van implicaties op hun tewerkstellingskansen in en buiten Oostende.

Evolutie vroegtijdig schoolverlaten (VSV) in Oostende (woonplaats)

Schooljaar	Aantal VSV	Aantal VSV + gekwalificeerden	% VSV Oostende	% VSV West-Vlaanderen	% Vlaams onderwijs
2010-2011	102	677	15,1%	9,3%	11,7%
2011-2012	106	678	15,6%	9,2%	10,9%
2012-2013	98	646	15,2%	8,2%	10,5%
2013-2014	100	597	16,8%	7,9%	10,0%
2014-2015	86	627	13,7%	7,5%	9,7%
2015-2016	100	625	16,0%	8,0%	10,4%

Bron: rapport onderwijs Vlaanderen

Op basis van administratieve data² konden we vaststellen dat er anno 2017 in Oostende 5130 jongeren (tussen 18 en 24 jaar) waren waarvan 853 jongeren niet aan het werk waren, geen opleiding of regulier onderwijs volgden. Deze kunnen omschreven worden als NEET-jongeren. Naar schatting een derde van deze jongeren is niet ingeschreven bij de VDAB. Ook van de gekende jongeren wordt een aanzienlijk deel moeilijk bereikt. Uit een studie van Steunpunt Werk³ konden we vaststellen dat er in 2017 gemiddeld 7,2% als NEET-jongeren konden omschreven worden in het Vlaamse Gewest. Ten opzichte van deze cijfers scoort Oostende (16,6%) zeer slecht en ligt hier zeker een grote uitdaging.

² Cijfers zijn gebaseerd op informatie van de bevolkingsdienst van Stad Oostende, Studies van Vlaanderen onderwijs en vorming, Arvastat VDAB & Steunpunt werk. De NEET-jongeren worden bekomen door alle personen met woonplaats Oostende af te trekken die zeker geen NEET zijn. Op deze manier trachten we de meest betrouwbare inschatting te maken.

³ Bron: Statbel- EAK, Eurostat -LFS (Bewerking Steunpunt Werk/ Departement WSE). 2017.

